

PUNJABI

Max. Marks: 100 Time: 3 Hours

1. ਪੁਸਤਕ 'ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਾਹ' ਵਿਚੋਂ - 30 Marks

2. ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ' ਵਿਚੋਂ - 26 Marks

3. ਪੁਸਤਕ 'ਆਰਸੀ' ਵਿਚੋਂ - 26 Marks

4. ਵਿਆਕਰਨਕ ਭਾਗ – 18 Marks

(i) 'ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਾਹ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ ਇਹਨਾਂ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨੀਆਂ ਹਨ।

- (ਓ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ੲ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
- (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
- (ਹ) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਈ।
- (ii) 'ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ' ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ 13 ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ 3 ਕਹਾਣੀਆਂ (Non-Evaluative) ਹਨ।
  - (ਓ) ਸਫ਼ਰ
  - (ਅ) ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣੀ
  - (ੲ) ਸੜਕ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (iii) 'ਆਰਸੀ' (ਸਵੈਜੀਵਨੀ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ।
- (iv) ਵਿਆਕਰਨ
  - ਲੇਖ-ਰਚਨਾ
  - (2) ਬਹੁਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਉਲਟ-ਭਾਵੀ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ੁੱਧ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ।

Books Prescribed

- वाहि ਪ੍ਰਵਾਹ (ਆਧੁਨਿਕ–ਕਾਵਿ) ਸੰਪਾਦਕ ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਗ਼ੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੁਨਿਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 2. ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਸੰਪਾਦਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ। ਜੋ ਐਂਡ ਕੇ ਕਲਚਰਲ ਅਕੈਡਮੀ, ਜੰਮੂ।
- ਆਰਸੀ (ਸਵੈਜੀਵਨੀ) ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
- 4. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਲੇਖ ਚਰਚਨਾ। by ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਦੁੱਗਲ'।

SCHEME OF ASSESSMENT

Max. Marks: 100	Time Allowed: 3	Hou
Long	Answer Type Questions	
 ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਬੰਦ ਦੀ 	ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ (ਕੋਈ ਦੋ ਚੋਂ ਇੱਕ)।	15
 ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਕਵਿਤਾ । 	ਦਾ ਸਾਰ (ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਚੋਂ ਇੱਕ) 0	5
 ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਕਵੀ ਦੀ 	ਜੀਵਨੀ (ਕੋਈ ਦੋ ਜ਼ੋਂ ਇੱਕ) 0	15
4. ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ 'ਚ	ਾਂ – ਕਹਾਣੀ ਉੱਤੇ ਚਰਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਨ। (ਕੋਈ ਦੋ ਚੋਂ ਇੱਕ) ਹ	5
5. ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋ	– ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। (ਕੋਈ ਤੰਨਾਂ ਚੋਂ ਇੱਕ) 0	15
. 6. 'ਆਰਸੀ' ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ – ਇੱਕ ਵਾਰਤਕ -	- ਟੋਟੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਆਖਿਆ। (ਕੋਈ ਦੋ ਚੋਂ ਇੱਕ) 0	15
7. ਆਰਸੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਉੱ	ਤੇ ਨੌਟ। (ਕੋਈ ਦੋ ਚੋਂ ਇੱਕ) 0	15
8. ਵਿਆਕਰਣ 'ਚੋਂ ਲੇਖ-ਰਚਨਾ (Essays)	(ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਚੋਂ ਇੱਕ) 0	5
9. ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ	Answer Type Questions ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। (ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 3 ਹਨ) 3 × 3 = 0	19
ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋ	ੀ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। (ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 3 ਹਨ)	
	* 3 × 3 = 0	9
10. ਆਰਸੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹ		9
ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਚੋਂ – ਬਹੁਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ,	ਉਲਟੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਿਖੇ ਆਦਿ। $3 \times 3 = 0$	9 .
	rt Answer Type Questions ਕਰਨੇ ਹਨ। (ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 2 ਹਨ) $2 \times 2 = 0$	14
ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। (ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 2		
	$2\times 2=0$	4
11. ਆਰਸੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ	ਨੇ ਹਨ। (ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 2 ਹਨ) $2 \times 2 = 0$	14
ਵਿਆਕਰਨ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹ	ਨ। (ਹਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ 2 ਹਨ) 2 × 2 = 0	4
Multipl	e Choice Type Questions	
ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਾਹ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਦੋ ਕਰਨੇ ਹਨ।	1 + 1 = 0	2
ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕ 'ਚੱ	ਿਤਿੰਨ ਕਰਨੇ ਹਨ। $1+1+1=0$	3
ਆਰਸੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਤਿੰਨ ਕਰਨੇ ਹਨ।	1+1+1=0	3
anna.	Total = 100 Mark	s

DOGRI

Marks: 100

Time: 3 Hours

प्र.1 "इन्दर-धनख" पुस्तक का संकलन काव्य-रचनाएं चा		
(क) कुसै इक पद्यांष की सप्रसंग व्याख्या जां षैऽरें दी व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
(ख) "इन्दर-धनख" पुस्तक च संकलत निबंधें चा कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग		
व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
(ग) "इन्दर-धनख" पुस्तक च संकलत क्हानियें थमां कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग	E	
व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
प्र.2 (क) "इन्दर-धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक कवि दा जीवन ते साहित्यक परिचे		
(अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
(ख) "इन्दर-धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक काव्य-रचना दा सार ते केंद्री		
भाव (अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
(ग) "इन्दर-धनख" पुस्तक चा कुसै इक निबंधकार दा जीवन ते साहित्यक परिचे		
(अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
(घ) "इन्दर-धनख" पुस्तक च संकलत गज़गोऽ षायरें चा कुसै इक षायर दी		
षायरी ते ओदी विषेषता बारै सुआल (अंदरूनी विकल्प समेत)	5	
लौहके जवाब		
प्र.3 इन्दर—धनख पुस्तक च संकलत		
(क) काव्य-रचनाएं बारै 4 सुआल	3+3+3+3=12	
(ख) निबंधें बारै 3 सुआल	3+3+3=9	
(ग) क्हानियें बारै 3 सुआल	3+3+3+=9	
	(क) कुसै इक पद्यांष की सप्रसंग व्याख्या जां षैऽरें दी व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) (ख) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत निबंधें चा कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) (ग) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत क्हानियें थमां कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) प्र.2 (क) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक किंव दा जीवन ते साहित्यक परिचे (अंदरूनी विकल्प समेत) (ख) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक काव्य—रचना दा सार ते केंद्री भाव (अंदरूनी विकल्प समेत) (ग) "इन्दर—धनख" पुस्तक चा कुसै इक निबंधकार दा जीवन ते साहित्यक परिचे (अंदरूनी विकल्प समेत) (घ) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत गज़गोऽ षायरें चा कुसै इक षायर दी षायरी ते ओदी विषेषता बारै सुआल (अंदरूनी विकल्प समेत) प्र.3 इन्दर—धनख पुस्तक च संकलत (क) काव्य—रचनाएं बारै 4 सुआल (ख) निबंधें बारै 3 सुआल	(क) कुसै इक पद्यांष की सप्रसंग व्याख्या जा बैंऽरें दी व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) (ख) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत निबंधें चा कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) (ग) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत क्हानियें थमां कुसै इक गद्यांष दी सप्रसंग व्याख्या (अंदरूनी विकल्प समेत) 5 (क) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक किंव दा जीवन ते साहित्यक परिचे (अंदरूनी विकल्प समेत) (ख) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत कुसै इक काव्य—रचना दा सार ते केंद्री भाव (अंदरूनी विकल्प समेत) (ग) "इन्दर—धनख" पुस्तक चा कुसै इक निबंधकार दा जीवन ते साहित्यक परिचे (अंदरूनी विकल्प समेत) (घ) "इन्दर—धनख" पुस्तक च संकलत गजगोऽ षायरें चा कुसै इक षायर दी षायरी ते ओदी विषेषता बारें सुआल (अंदरूनी विकल्प समेत) 5 लौहके जवाब प्र.3 इन्दर—धनख पुस्तक च संकलत (क) काव्य—रचनाएं बारें 4 सुआल 3+3+3=12 (ख) निबंधें बारें 3 सुआल 3+3+3=9

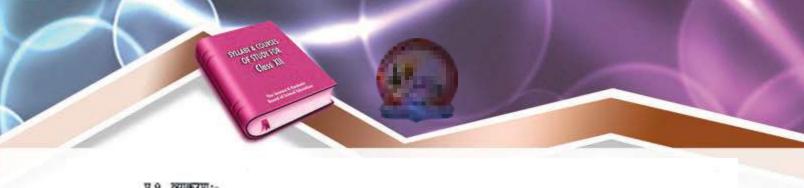
मते लीहके जवाब

9.4	(क) "डोगरी साहित्य दा इतिहास" थमां उपन्यास ते नाटक दी विकास-यात्रा बारै 2	
	ч уме	2+2-4
	(ख) "डोगरी साहित्य दा इतिहास" थमा गजल दी विकास–यात्रा बारै इक सुआल	
	H-10-10-10-10-10-10-10-10-10-10-10-10-10-	2
	(ग) "इन्दर-धनख" पुस्तक दे निबंधे दी पाठ्य समग्री धर्मा 3 सुआल	
		2+2+2-6
	(घ) "इन्दर-धनख" पुस्तक दे निक्षे दी पाठ्य समग्री थमां 3 सुआल	
		2+2+2-6
	(ठ.) "इन्दर-धनख" पुस्तक दिये काव्य-रचनाएं थमां ४ सुआल	
		2+2+2+2-8
	वस्तुनिष्ठ सुआल	
9.5 °	'इन्दर-धनख' पुस्तक दिये	
	(क) काय्य-रचनाएं थमां 2 सुआल	1+1-2
	(ख) कहानिये धर्मा २ सुआल	1+1=2
	(ग) निक्ये थमा २ सुआल	1+1-2
	(घ) 'डोगरी साहित्य दा इतिहास' चा	
	नाटक, उपन्यास ते प्राचीन	1+1+1=3
	कवियें बारै 3 सुआल	

संस्कृत (SANSKRIT)

Marks:	100 Time: 3 Hours
W 1	09 वस्तुनिष्ठ प्ररन
事)	3 प्रश्न 'प्रतिमा नाटक से 3
(19	2 प्रश्न संस्कृत सहित्य की रूपरेखा से 2
ग)	2 प्रश्न 'मेचदूत' से 2
4)	2 प्रश्न व्याकरण से 2
¥2)	संस्कृत साहित्य से सम्बन्धित 3 प्रश्न:-
本)	संस्कृत साहित्य की उत्पति पर एक लघु टिप्पणी, अथवा रामायण तथा महाभारत महाकाव्य का संक्षित वर्णन एवं संस्कृत साहित्य का महत्वा (आन्तरिक विकल्प सहित) 5
A P T A P	शूद्रक, अश्वधोष तथा हर्ष नाटककारों में से किसी एक नाटककार के जीवन तथा उसकी कृतियों का सर्विश्व वर्णन (आंतरिक विकल्प सहित)
ग)	दण्डी, सबन्धु तथा बाणभट्ट लेखकों में से किसी एक गद्यकार के जीवन तथा उसको कृतियों का सॉक्षण परिचय (आन्तरिक विकल्प सहित)
я 3	'प्रतिमानाटकम्' में से किन्ही तीन श्लोकों की प्रसंग सहित व्याख्या।
	प्रत्येक श्लोक अपने आप में पूर्ण होना चाहिए। श्लोकों अथवा दोनों का संस्कृत से हिन्दी अनुवाद (आन्तरिक विकल्प सहित) 6+6+6=18
94	'प्रतिमानाटकम्' में से किन्ही दो गद्यांशों, श्लोकों अथवा दोनों का संस्कृत से हिन्दी अनुवाद (आन्तरिक विकल्प सहित) 4+4=8
75	'प्रतिमानाटक' के पाठ्यविषय से सम्बन्धित एक प्रश्न:-
	चरित्र-चित्रण अथवा नाटक के प्राक्तिकम् पक्ष के प्रश्न एवं प्रतिमानाटक के पहले चार अंको में से एक अंक का सार
Я 6	'मेघदूत' के दो श्लोकों की सप्रसंग व्याख्या 5+5=10
	एक श्लोक 1 से 15 में से तथा एक श्लोक 16 से 30 श्लोकों में से हो।
	(प्रत्येक श्लोक आन्तरिक विकल्प सहित)
77	'मेघदूत' के चार श्लोको का हिन्दी में अनुवाद।
	2 श्लोक 1 से 17 में से हो तथा 2 श्लोक 18 से 35 में से हों। 3+3+3+3=12
¥ 8	'मेधदूत' से पाट्य-विषय संबंधी एक प्रश्न गीतिकाव्यों में मेधदूत का स्थान अथवा मेघ के जाने वाले मार्ग का वर्णन अथवा मेधदूत में प्राकृतिक वर्णन (आन्तरिक विकल्प सिंहत) 5

* 4	odiate):-	
क)	1. हल संधि, विरार्ग संधि	2+2-4
	2. हल संधिच्छेद (आन्तरिक विकल्प सहित)	
ख)	 दो हलन्त शब्दो की रूपावली तीनों वचनों में:- 	
	ग्रजन्, श्वन्, विद्वस् घन्द्रमस्	3+3=6
	2. दो सर्वनाम शब्दों की रुपावली तीनों लिंगों में:	
	युष्पद् अस्मद् तथा तद् (आन्तरिक विकल्प सहित)	
ग)	भातुओं के क्रियारुप (केवल परस्मैपद)	
	दिवादिगण: नश् नृत् तथा भ्रम्	
	(दो धातु प्रत्येक गण से बहुविकल्प सहित)	2+2-4
ij)	कृदना प्रत्ययः तुमुनंः कचा, ल्यप् अनीयर, यत्।	
	(कोई तीन प्रत्यय बहुविकल्प)	3
₹)	अव्यय का सामान्य परिचय उदाहरण सहित	1
व)	समास-बहुब्रोहि और अव्ययोभाव (प्रत्येक समास का एक-एक उदाहरण आन्तरिक विकल्प	सहित) 2
प्रति	प्मानाटक के आखिरी तीन अंक (5,6,7)	Non-evaluative

PERSIAN

Maximum Marks: 100 Time: 3 Hours

There shall be one theory paper of 100 marks of 3 hours duration that contains three following parts:

1. Language portion of the prescribed textbook

40

Prose portion of the prescribed textbook

30

Selected Chapter:-

30

Selected Chapter:-

Scheme of Assessment:-

- 1. Translation of five Persian Sentences into English/Urdu out of eight sentences
- 5 Marks
- 2. Translation of five English/Urdu sentences into Persian out of eight sentences
- 5 Marks
- 3. One seen passage from "Gulistan-i-Farsi-II" Followed by questions with internal choice.
- 5 Marks
- 4. Congugation of Persian verbs with respect to Past. Present and Future tense with internal choice.
- 5 Marks
- 5. Fill in the blanks with suitable Persian words with internal choice.
- 5 Marks
- 6. (a) To write the meaning and sentences of five Persian words out of eight
- 5 Marks

- (b) Persian verbs 21/2×21/2
- Arrangement of sentences

- 5 Marks
- 8. To write down the five Persian sentences about any following topic:
- 5 Marks

بهار در کشمیر، هوای کشمیر، خزان در کشمیر ، استادِ مدرسه کتابخانه

Part - II (Prose)

- Translation of selected Persian Prose portion into English/Urdu (3×5) 15 Marks
   part with internal choice)
- Translation of selected prose portion from English/Urdu to Persian (3×5) 15 Marks (3 part with internal choice).

Part - III (Poetry)

- Translation of one selected Persian verse into English/Urdu (3×5) 15 Marks
   parts with internal choice)
- 2. Translation and explanation with reference to contest of two selected Persian verse into English/Urdu (2 parts with internal choice)
- One objective type question consisting of 5MCQs based on prescribed prose and poetry section.

Textbook Prescribed

A textbook of Persian entitled گلستان فارسی دوم for class 12th published by Jammu and Kashmir State Board of school education.

ARABIC

Maximum Marks: 100 Time : 3 Hours,

The Paper shall have four Parts i.e. Part-I (Prose), Part-II (Quranic Portion and Al-hadith), Part-III (Writing Skills) and Part-IV (Grammar).

Part-I (Prose)

- Translation of Quranic Verses of the prescribed textbook into Urdu or English with internal choice.
   Marks
- 2. Translation of Al-hadith and phrases of Arabic into Urdu or English with internal choice.

5 Marks

- Explanation with reference to context in Urdu or English based on passage extracted from the prescribed textbook with internal choice.
   Marks
- 4. One literary question pertaining to the topics contained in the prose portion of the textbook.

5 Marks

- One question regarding the sum and substance of the topics of prose portion with internal choice.

  5 Marks
- 6. Meaning of ten words from the prose portion with internal choice. 5 Marks

Poetry-II (Quranic Portion and Al-hadith)

- 1. Translation of two poetry sections out of three into Urdu and English. 5 Marks
- Explanation with reference to context of two poetry sections out of three into Urdu or English.

  5 Marks
- 3. One literary question pertaining to the poetry portion of the textbook prescribed.

5 Marks

4. A note of 100-150 words on life and contribution of a poet prescribed in the textbook.

5 Marks

Part-III (Writing Skill)

- A. Write a short paragraph in Arabic with internal choice. 5 Marks
- B. Five multiple choice questions from prose portion of the prescribed textbook. 5 Marks
- C. Five multiple choice questions from poetry portion of the prescribed textbook. 5 Marks
- D. Translation of ten simple sentences of Urdu into Arabic. 5 Marks

30 Marks

Part-IV (Grammar)

Question on Applied Grammar.

The topics are:

آ إداب العنعل الثلاثي المحبرة - لم ركوا هب المذ - ابواب العنعل الرماعي المحبرة - ه - عروف الحبر - المستنفات اسم الذاعل - اسم المعنعول المحال ما قده اسم المحفظ - اسم المتعنيل مدالا عموا المتعال المحال المحلوب المستنبة العنعل

Textbook Prescribed

A textbook of Arabic entitled "Fredham" for Class-12th published by Jammu and Kashmir State Board of School Education

(٢) نساب میں شامل شعراء میں ہے کسی ایک کے حالات زندگی یا شاعران خصوصیات قلمبند (٥نبرات) (m) شامل نصاب نظموں سے دی گئی دونظموں میں ہے کسی ایک کا خلاصة تحرير كرنا __ (سمنمرات) (") تین شعری اصناف میں ہے کسی ایک شعری صنف پرنوٹ لکستا۔ ("منبرات) (۵) دی گئی جارشعری اصطلاحات میں ہے دو کی تعریف کرنا اور مثالیں دیا: (مطلع - قانيه - تصييه - حسن تعليل تلميع - صفت تجنيس) منظومات كآخريردي مح عارمخصرسوالات ميس دوكاجواب تحريركرنا_ (١ نمبرات) حصه ج ..... (تخلیقی کام) ا۔ دیے گئے یا فیج غیرروایتی عنوانات میں سے کی ایک پرمضمون تحریر کرنا۔ (۱ انبرات) ۲ - خط با درخواست لکھنا (تمن میں ہے ایک) (۸نبرات) ٣- كى واقعدى اخبارى ريورث ياكوئى تشييرى بيفام ياكسى جليے كى كاروائى تحرير كرنا _ (ينبرات) حصه د ..... أردو ادب كى تاريخ سے متعلق سوالات اور objective سوالات ا او عظم كيم سوالات على عدوك جوابات: ا على كزه تحريك ۲-رتی پیندخو یک ٣ ـ أردوز بان كا آغار وارتقاء سم په وبستان د لې يا د بستان *تکعنو کې اد* يې اېميت ٥ _ خطوط غالب (۲+21-1=01 غيرات) ii نساب میں شامل نثری اسباق ، شعری مشمولات اور تاریخ ادب اور گرائمر برجی وس Objective والات (1+=1x1)

أردو

طلبہ کو بہارستان اُردو کی بارھویں کتاب میں شامل نٹری اسباق اور منظومات کا مطالعہ کرنا ہوگا۔ امتحان میں شامل کتاب نٹری اسباق کے حوالے سے ۲۵ نمبرات کے سوالات پوچھے جا کیں گے۔ جا کیں گے جب کہ منظومات کے حوالے سے بھی ۲۵ نمبرات کے سوالات پوچھے جا کیں گے۔ طلبہ کی تحریری اور تخلیقی صلاحیتوں کو جا نچنے کے لیے ۲۵ نمبرات کے سوالات کو چھے جا کیں گے جب کہ تاریخ ادب اُردو او objectiva نوعیت کے سوالات کے لیے ۲۵ نمبرات مختص موں گے۔

امتحانی پرچہ چارحصوں پرمشمل ہوگا۔ ہر جھے کے خدو خال پچھاس طرح ہوں گے۔

- (۱) نثری اسباق سے لیے گئے دو مختصرا قتباسات میں سے مضمون اور مصنف کا حوالہ دے کر ایک کی تشریح کرنا۔
- (۲) نثری اسباق سے لیے گئے دوا قتباسات میں سے کسی ایک کے بارے میں پوچھے گئے تین سوالات کامخضر جواب لکھنا۔ تین سوالات کامخضر جواب لکھنا۔
  - (٣) دیے گئے دواسباق میں سے کسی ایک کا خلاصہ تحریر کرنا (۵ نمبرات)
    - (س) نصاب میں شامل اسباق سے متعلق چار میں سے دوسوالات کا جواب لکھنا۔ ۲+۲ + سمنمبرات
- (۵) نصابی کتاب میں شامل تین نثر نگاروں میں ہے کسی ایک کے حالات زندگی اور ادبی کارناموں برروشنی ڈالنا۔...... یا

شامل کتاب دونٹری اصناف میں ہے کسی ایک پرنوٹ لکھنا۔ (۵نمبرات)

حصه ب ..... شاعری

(۱) نصابی کتاب میں شامل غزلیات سے لیے عمیے چھاشعار میں سے تین اشعار بحوالہ شاعر تشریح کرنا .....ع

صاف شعر (ما سوائے غزلیات) ہے دیے گئے دوشعری اجزا میں سے کسی ایک کامفہوم اصاف شعر (ما سوائے غزلیات) ہورات (۲ نمبرات)

حدب ....عاعرى الماكتيم مزكدية أعقو أفوشعرومز هاع يندحوالم وتعددورن وفرتشرتك ..... فبر الم كليمزها ل عامرومزاكر بنوزيك بفوف . يا عمد شعرى صطبي مثلل مختراوث _ زيجر 150 تا200 ففطن تام _....4 نبر الم كليد منز ها مل منطوماتن بينيس أخرى يبي مديد آمتو هيومشقى سوالومنز فرن بند جواب - زيم 100 ويني 150لفظن تام_.....9=3+3+3 نمبر المستي بوقعرسوال 8=1+1+1+1+1+1+1+1 نبر حصرج .... تخليقي ية تحريري سوال ﴿ مِنْ مِنْ اسْمَاداتَى خَاكُومَنْ أَكِسَ بِينْ 200 يَبْتُهِ 250لفظن بُنْدُمضمون _.....10 نمبر ين على إدر فاس _.....8 نبر ملا اخبارى رپورك منينكه ونزكاردا يى ، پوسر ياشتهاريكفن _7 نمبر حمد د.....گرايم الما بمرحا والزكائر كلومزها ل بعريد درة مون متعن بدوهد فراير-15 سوالوشر 10 بن سوالن مندر جواب 4+4+3+3+3+2+2+2+1+1=25

كأشر

المن المورا المنذ المشير الميث بورة آف سكول المجركية عكر المال المحركية المود المالي المريد آبود المحافر المنظم ا

حصه الف ..... نثر

BHOTI

इतिमीद्वयान्यु गहिलमनि स्वान्त्व

क्र्यन्वयम्बद्धियम्बद्ध्याम्यम्बद्धायाय

क्वजरा १००

मेर् क्रुवालक्षेवा

च्रिट्र क्रेवियानकरी

मो पर र्केन न स्वानिय

द्वास्त्रकुक्त्

30

30

00

गो द्वामाञ्चर्या

- १ अ%न स्त्रिय पर्या इस दीन की मुर्स या ह पडार से लेख स्वाया
- व वितःस्वतंक्रवं राज्यास्याया
- ३ मुद्रमञ्जातुः ह्याचारा द्वेषा स्वामा
- रूर्व मैं २.४५ मैं २.२.मेवायात्र मैं गर्यायात्र में गर्यायात्र मार्थायाः
- त कूर्यक्रियाम्भेशास्त्राचार्था
- ० र्ज्य वैद्स मुक्त नेवा वक ग्री होर ह्वेताल गीय है विकार व बेल स्वामा

मि द्वामायस्य

- , श्रीम् ल्या थ्यान ल्या व्याप्त ल्या व्याप्त व्याप्त विश्व प्रति प्राप्त ।

- तर्। व्याष्ट्र-दशन्तर्यः स्वाह्यः इस्त्रम् । वेशन्तर्वश्च । दशन्तर्यः स्वाह्यः स्वरः स्वरः स्वरः स्वरः स्वरः स्वरः स
- ० मुं.च्रत्यावर्द्ध्रह्मात्रा वेशायवा धिवात्रु देवेशाव देवविद्धा वेशायद्वा
- तर। १ श्रृष्ट्रश्रमाथनर तमायहृष्ट्रोट्डरा बुनातयना श्रुष्ट्राच्यायहृत्वानायरा बुनातप्र.

वो वहर्षेत्र्रः श्रवःस्व

- य त्रश्चित्र हुन्द्र द्वा हुन्द्र प्रायम् ही। स्त्रीय स्व क्ष्य हुन्द्र प्रायम् । स्त्रीय स्व क्ष्य हुन्द्र प्रायम स्व क्ष्य हुन्द्र प्रायम स्व क्ष्य स्य स्व क्ष्य स्व क्ष्य स्व क्ष्य स्व क्ष्य स्व क्ष्य स्व क्ष्य स्य
- म् श्री प्रमृत्या मानाबी प्रत्यहूर्य क्रमाया प्रस्थान्ति है। श्री
- र.ल.ट्यांस्था इ. क्यट्रताधुवाउद्यक्षी जाट्यांबाक्यां यात्रक्षीं स्था

GEOLOGY-XII

	100		
Max Marks	100		Time: 3 H
Theory:	70		Time . Dit
Practicals:	30		
Unit I	GEODYNAMICS		Marks 12
Unit II	GENERAL GEOLOGY		Marks 12
Unit III	PALAEONTOLOGY		Marks 11
Unit IV	REMOTE SENSING		Marks 10
Unit V	ECONOMIC GEOLOGY		Marks 14
Unit VI	STRUCTURAL GEOLOGY		Marks 11
	·		

Unit I GEODYNAMICS

A. Volcanoes

- (i) Definition
- (ii) Parts of a Volcano
- (iii) Types of volcanoes
- (iv) Products of volcanoes
- (v) Distribution of volcanoes in the world

B. Earthquakes

- (i) Definition
- (ii) Causes and effects of earthquakes
- (iii) Focus and epicenter
- (iv) Seismic waves
- (v) Richter scale of earthquake intensity
- (vi) Seismograph and seismograms
- (vii) Seismic belts of the world

Unit II GENERAL GEOLOGY

- A. Elementary study of the interior of the earth.
- B. Age of the Earth
  - (i) Methods based on rate of sedimentation and rate of increase of salinity of seawater.
  - (ii) Radioactive methods, Uranium Lead ratio method and C 14 method

Unit III PALAENTOLOGY

- A. Morphological description of the following:
  - (i) Brachiopoda
  - (ii) Bivalvia (Lamelibranchia)
  - (iii) Trilobita
- B. Systematic position, Stratigraphical range and morphological features of the following genera: Spirifer, Productus, Syringothyris, Cardita, Trigonia, Pecten, Calymene, Paradoxides and Agnostus

Unit IV REMOTE SENSING

- (i) Definition of remote Sensing.
- (ii) Scope and advantages of Remote Sensing.
- (iii) Remote Sensing Platforms viz; Ballons, Air crafts, Rockets and Satellites.
- (iv) Aerial Photography and types of aerial photographs.

UNIT V ECONOMIC GEOLOGY

- (i) Definition; Economic minerals, Critical, Strategic and Essential minerals.
- (ii) Physical characters, chemicals composition and distribution of ores of Copper, Iron and Aluminum in India.
- (iii) Distribution of coal and petroleum in India.
- (iv) Mineral wealth of J&K State.

Unit VI STRUCTURAL GEOLOGY

A. FOLDS

- (i) Definition of Fold.
- (ii) Description of the following types of folds: Anti-Clinorium, Synclinorium, Symmetrical fold, Asymmetrical fold, Over turned fold, Dome and Basin.

B. FAULTS

- (i) Definition of fault
- (ii) Description of the following types of faults: Normal Fault, Reverse fault, Step fault, Horst and Graben, Thrust fault and strike slip fault.

C. UNCONFORMITY

- (i) Definition of Unconformity
- (ii) Types and importance of unconformities

PRACTICALS

Max Marks: 30 Time: 3 Hrs

Internal Assessment: 10

External Assessment: 20

- Systematic position, Stratigraphical range and description (with suitable sketches) of the following genera:
  - Spirifer, Productus, Syringothyris, Cardita, Trigonia, Pecten, Calymene, Paradoxides and Agnostus.
- Megascopic, description and identification of the following minerals. Hornblende Orthoclase, Hematite, Chalcopyrite, Malachite, Bauxite, Quartz, Muscotive, Biotite, Meganetite, Beryl, Tourmaline and Galena
- Drawing of a section of a simple geological map.
- Fieldwork and viva-voce : Field Work compulsory for at least fifteen days.

Books Suggested :-

- A Textbook of Geology by P.K Mukherjee
- 2. A Textbook of Palaentology by S.K Chadha
- 3. Engineering Geology by K.M Banger
- 4. Ruttleys Elements of Mineralogy by H.H Read
- 5. Principles of Remote Sensing by Surindera & Patel.

PUBLIC ADMINISTRATION

(INDIAN ADMINISTRATION)

Maximum Marks: 100 Time: 3 hours

Unit I: Historical Background

Ancient Indian Administration, Delhi Sultanate and Mughal Administration, British Administration in India. Indian Administration - Continuity and Change.

Unit II: Indian Constitution

Formulation of Indian Constitution and Constituent Assembly Salient Features of Indian Constitution. Fundamental Rights and Duties.

Unit III: Central Administration

President, Prime Minister and Parliament and Judiciary Cabinet Secretariat; Ministries and Departments

Unit IV: Personnel Administration in India

Evolution of Civil Service in India, Recruitment Training Process; Recruitment Agencies; UPSC and JKPSC

Unit V: Planning in India

NITI AAYOG- Role, Composition and Function; National Development Council; Finance Commission; National Informatics Centre

Unit VI: Centre State Relations

Union —State Administrative, Legislative and Financial Relations, Emerging Contours and Issues

Unit VII: State Administration

Governor; Chief Minister, Council of Ministers; Chief Secretary; State Secretariat and Directorates

Unit VIII: District Administration

Institution of Deputy Commissioner and Changing Role of the Deputy Commissioner; District Administration and Democratic Decentralization

Unit IX: Rural and Urban Government

Rural Local Government and Panchayati Raj; Main Features and Structures; 73rd Constitutional Amendment;

Urban Local Government; Main Features and Structures; 74th Constitutional Amendment

Unit X: E-Governance

Concept and Meaning of E-Governance; Application of E-Governance In Jammu and Kashmir, Khidmat Center and Himayat

Secheme of Assessment for Public Administration

(Class HSP-II)

- 7	Fotal	weig	htag	e = 1	00 1	mar	ks
- 1		111111	A R S - 48 Each				

Time : 3.00 hrs

1) 3 very long type questions (250-300 words) of 10 marks each with internal choice 3x10=30 marks

2) 3 long type questions (200-250 words) of 8 marks each with internal choice 3x8 = 24 marks

6 short answer type questions with internal choice of 4 marks each:
 6x4=24 marks

4) 4 very short answer type questions with internal choice of 3 marks each: 4x3=12 marks

5) 10 MCQ's of 01 marks each 10x1=10 marks

Suggested Readings

Aravind, S., Indian Administration, Himalaya Publishing House, New Delhi, 1992.

Avasti and Avasti, Indian Administration, Lakshmi Narain Agarwal, Agra, 1998.

Basu, D.D., An Introduction to the Constitution a India, Prentice Hall, New Delhi, 2006.

Fadia, B.L. & Fadia, Kuldeep-Indian Administration-Sahitya Bhawan Publications, 2005, Agra

General Studies Manual, Tata McGraw Hills, New Delhi, 2008

Gupta, M.C. and Kamal N. Kabra, Public Administration in India, Gyan Publishing House, New Delhi, 1999.

Jain R.B., Public Administration in India: 21s1 Century Challenges for Good Governance, Deep and Deep Publications, New Delhi, 2002.

Kashyap Subash, C. Our Constitution, NBT, New Delhi, 1994.

Krishna K. Tummala, Public Administration in India, Allied Publishers Limited, New Delhi, 1996.

Laxmikanth, Indian Polity, Tata McGraw Hills, New Delhi, 2008

Maheshwari, S.R., (2000) Indian Administration, Orient Longman, New Delhi,

Ramesh K. Arora and Rajni Goyal. Indian Public Administration-Institution and Issues, Wishwa Prakashan, New Delhi, 2004.

Sriram Maheshwari, Indian Administration, Orient Longman, New Delhi, 2000.

Vishnu Bhagawan and Vidya Bhushan, Indian Administration, S.Chand &. Company. 1994.

FUNCTIONAL ENGLISH

Max. Marks: 100 Time: 3 hrs.

A) Literature Reader II

Prose:

- · The Turning Point
- Polar Meltdown
- Forests Desperate Measures Needed Taking up Challenge

A

One question based on the reading comprehension of prose passage of 10 marks, followed by questions such as multiple choice questions; fill in the blanks, true / false, vocabulary etc. (seen Vs unseen) $(1 \times 10 = 10 \text{ marks})$

One questions based on the summary / precise of the given prose of 10 marks with internal choice (seen Vs unseen) $(10 \times 1 = 10 \text{ marks})$

One question of 05 marks on the textual understanding of prose lesson with internal choice.

 $(5 \times 1 = 5 \text{ marks})$

Short Stories

- · Some Hill Stations Ghosts
- · The Rightful Inheritor the Earth
- · Ha' Penny
- · The Devil Outwitted

One question based on the reading comprehension of short story followed by question based on vocabulary, fill in the blanks, true / false or a question based on the development of a story from a given outline and theme.

(10 $\times$ 1 = 10 marks)

One question of 05 marks based on the moral / theme / style etc. with internal choice

 $(5 \times 1 = 5 \text{ marks})$

Poetry

- · Abraham Lincoln's Letter to His Son's Teacher
- The Secret Machines

Two question based on the stanzas of the poem followed by questions with internal choice. This shall carry 03 marks.

(03 $\times$ 2 = 6 marks)

Three very short answer type questions based on literary devices, of two marks with internal choice, also by asking about broader terms in general such as metaphor, simile, imagery etc.

 $(03 \times 2 = 6 \text{ marks})$

Drama

- · Don't Call Out or You'll Be Shot
- . The Count's Revenge

One question based on the description of event / situation / character / theme / conversation etc. of 08 marks with internal choice. $(8 \times 1 = 8 \text{ marks})$

One question on note making or note taking of a given passage with internal choice. (5 marks)

One question on writing of an advertisement on the given caption with internal choice. (classified vs commercial)

(5 marks)

One question based on the writing of memorandum on any given topic with internal choice.

(5 marks)

One question on writing of a circular on a given topic with internal choice

(5 marks)

One question on writing of report on any of the given topics with internal choice.

(5 marks)

One question based on the formation of tables, bar charts, histograms etc. and their interpretation on the given topics with internal choice (5 marks)

One question on the editing / proof reading of the given prose passage.

(5 marks)

One question on writing the notes on any one of the following topics:

a) Dialect

b) Accent

c) Register

d) Style

(5 marks)

Books Suggested

- Textbook of Functional English Published by Goyal Brothers in Collaboration with J&K State Board of School Education.
- Literature Reader II
- Language Skills Book

Maximum Marks: 100

Theory: 70 Practical: 30

Unit-1: Fruits and Vegetable Processing Technology:

(20 Marks)

- Composition & Nutritional importance of fruits and vegetables in human diet.
- Common operations in post harvest management & processing- pre cooling cleaning, sorting, grading, peeling, coring and Slicing.
- Storage of fresh fruits and vegetables-Cold Storage, CAS.
- Ingredients and process for manufacture of Jams, Jellies, Marmalades, Preserves, candies, Pickles and Chutneys.
- Tomato Processing- Ingredients and process for manufacture of tomato ketchup, sauce, puree and paste.
- Juices-Raw material and processing for preparation of different fruit juices- Squash, Nectar, Cordial and Concentrate.
- Common operations of drying and dehydration of fruits and vegetables. Pretreatments (blanching, Sulfuring ad fumigation), and storage of dried products.

Unit 2: Cereal and Pulse Processing Technology

(15 marks)

- Wheat: Structure, types and milling of wheat.
- Rice: Structure, Parboiling and milling.
- Maize: Structure and milling.
- Pluses: Nutritional importance and anti-nutritional factors in pulses. Pulse milling.

Unit 3: Milk and Milk Products Processing Technology:

(15 marks)

- Milk: Sources, composition and nutritive value.
- Factors effecting composition of milk.
- Milk processing- Collection, chilling, standardization, homogenization and pasteurization.
- Milk products-preparation and storage of curd, ice cream and paneer, butter and gee.
- CIP System in dairy industry.

Unit 4: Meat, Fish and Poultry Processing Technology:

(10 marks)

- Composition and nutritive value of meat, fish and poultry.
- Ante- mortem inspection of meat, animals and methods of slaughtering.

- Drying and Salting.
- Introduction to traditional meat products of J&K.
- Egg: Structure, composition, nutritive value and spoilage.

Unit 5: Bakery and Confectionary Technology:

(10 marks)

- Raw materials and their role in bakery products.
- Types, preparation and quality evaluation of bread, biscuits and cakes. Staling of bread.
- Confectionery Products: Different ingredients and processes for making of candy, chocolates and HFCS (High Fructose Corn Syrup).
- Mallard reaction and caramelization in bakery products.

Practical:s: (30 marks)

- 1. Preparation of Jams and pickles.
- 2. Preparation of tomato ketchup and puree.
- 3. Preparation and preservation of fruit juices.
- 4. Drying of locally available fruits and vegetables.
- 5. Determination of physical characteristics of wheat, rice and maize (1000 kernel weight and bulk density).
- 6. Estimation of wheat flour quality- Moisture content and gluten content.
- 7. Determination of Fat, SNF (Solid not fat), Specific Gravity and COB in milk.
- 8. Preparation of dahi, paneer and icecream.
- 9. Candling and grading of egg.
- 10. Preparation of fish/meat pickle.
- 11. Preparation and evaluation of confectionary products- Candy, toffee.
- 12. Visit to different food processing industries.

Revised Urdu only for summer zone of Jammu Division 2020-21 Session

لمضمون اردو	ly for summer zone of Jamm	نصاب برائے بارہویم	331011
3371 63		سابرات بارابور	
	تمبرات ۲۵	حدنتر	
انشاتيه	مرسيدا حدخان	محكذرا موازيات	-1
انساند	لمثى يريم چند	تمک کا دراونه -	_r
لخزوتزاح	بطرس بغارى	مرحوم كى ياديس	
خاك	فواجا جرعياس	مینا کماری	-4
ترجر(انساند)	ترفم دیاش	مرغ بازی (اعن کال)	-0
سارناب	مجتبئ فسين	يونسکوکی چھتری	-1
حوائح	الطاف حسين حال	مرداعات	-6
	حصشعر		
	ت نمبرات ۱۰	غزليا	
1. 77.	X 0-6-100XXX		
اور پروین شاکر کی دودو فریش	ناكب، عيم مومن خان مومن ،حسرت مو ہاتی ، حامد ي تشمير كى	ميرهي ميره ديدوعي آنش مرز ااسدالله خان	
	دیگراصناف شعر نمبرات۱۵		
p .	. طامها قبآل	ایک آرزو	_1
Ø	يض احريق	شيشون كاسيحا	r
p .	でいてきかき	حسن اور مز دوري	_r
P.	ساحرلدهیانوی	اح شريف انسانوا	_~
j.	مرزامحدر فيع سودا	تضحيك روزگار	_0
\$	ديافظركول تسيم	آواره بونا پکاولی کا (گلزارسیم)	-4
,	مير بيرعلى اغيس	حفرت عون ومحرك برك ك المحارضة	_4
,		the state of the s	
	Of Distance into the		
	فاك سفرنامه مواغ بغزل إقلم بقصيده بمثنوى بمرثيه	افسان انثائيه	
	اصنعات (05) كانمبرات	شعرك	
	من بمع ،مراعاته النظير ،ايبهام، تجامل عارفانه، لف ونشر	حن تعليل بحرار	
	دب کی تاریخ ۵ انبرات		
e della	ق پند تر یک، خلوط قالب، دبستان دلی، دبستان تکسنا		
Chr. op		// <i>B</i> /0	
	تخلیقی کام ۲۵نمبرات	3-4	
نگاری	ام، جلے اِتقریب کارروائی، خطوط تکاری، مضمون	اخبارى د پورث، تشورى يغ	2

